

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2022
(OR. fr)

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0428(COD)**

6222/1/22
REV 1

JAI 180
FRONT 63
MIGR 47
COVID-19 42
SAN 89
TRANS 79
CODEC 150
COMIX 72

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα - συζήτηση προσανατολισμού

Στις 14 Δεκεμβρίου 2021 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 με τον οποίο θεσπίστηκε κώδικας της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς που διέπει τη διασυνοριακή κυκλοφορία των προσώπων. Στόχος της πρότασης αυτής είναι να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις που θέτει η εργαλειοποίηση των μεταναστευτικών ροών, να αντληθούν διδάγματα από την πανδημία ώστε να κωδικοποιηθούν και να διαμορφωθούν τα μέτρα περιορισμού των μετακινήσεων προς τον ευρωπαϊκό χώρο, να αναθεωρηθεί το πλαίσιο για τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και να προλαμβάνονται καλύτερα οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις.

Η πρόταση παρουσιάστηκε κατά τη σλοβενική προεδρία στις 14 Δεκεμβρίου 2021 και η πρώτη εξέταση του κειμένου ολοκληρώθηκε στις 26 Ιανουαρίου. Η προεδρία πρότεινε στις 24 Φεβρουαρίου ένα πρώτο συμβιβαστικό σχέδιο για μέρος του κειμένου, το οποίο συζητείται επί του παρόντος σε τεχνικό επίπεδο. Στο σχέδιο αυτό αναφέρονται τα τρία πρώτα από τα τέσσερα προς συζήτηση σημεία που προτείνονται στη συνέχεια. Θα συμπληρωθεί με συμβιβαστική πρόταση για το σύνολο του κειμένου εντός του Μαρτίου.

Η προεδρία υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση του ελέγχου των κοινών εξωτερικών μας συνόρων αποτελεί προϋπόθεση για τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη υιοθετηθεί (ενίσχυση του Frontex, μεταρρύθμιση των συστημάτων πληροφοριών και διαλειτουργικότητα), που τελούν υπό διαπραγμάτευση (κώδικας αστυνομικής συνεργασίας, Prüm, σύμφωνο για το άσυλο και τη μετανάστευση) ή βρίσκονται σε φάση έγκρισης (μηχανισμός αξιολόγησης Σένγκεν), η αναθεώρηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν θα θέσει στη διάθεση των κρατών μελών εκσυγχρονισμένα εργαλεία για καλύτερη ανταπόκριση στους υγειονομικούς και μεταναστευτικούς κινδύνους και τους κινδύνους για την ασφάλεια. Σε αυτό το πλαίσιο, η προεδρία επιθυμεί να συνεχιστεί η εξέταση της πρότασης της Επιτροπής με σκοπό να υιοθετηθεί γενική προσέγγιση, ει δυνατόν, στο Συμβούλιο ΔΕΥ του Ιουνίου.

Για τον σκοπό αυτό, η προεδρία καλεί τους υπουργούς να εκφράσουν τις απόψεις τους για τα ακόλουθα σημεία, ιδίως δε για τα προς συζήτηση σημεία που παρουσιάζονται με έντονους χαρακτήρες.

Εργαλειοποίηση της μετανάστευσης και επιτήρηση των συνόρων

Η πρόταση της Επιτροπής ορίζει την εργαλειοποίηση της μετανάστευσης (άρθρο 2) και επιδιώκει να προσαρμόσει το νομοθετικό πλαίσιο σε τέτοιες καταστάσεις και να βελτιώσει την επιτήρηση των συνόρων στο πλαίσιο αυτό (άρθρα 5 και 13). Με αυτόν τον τρόπο παρέχει στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τέτοιες καταστάσεις τη δυνατότητα να κλείνουν τα σημεία διέλευσης των συνόρων τους (άρθρο 5) και τα μέσα για να προλαμβάνουν ή να ανιχνεύουν αποτελεσματικότερα τις παράτυπες διελύσεις εξωτερικών συνόρων (άρθρο 13).

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων αντηλλάγησαν απόψεις για δύο βασικά θέματα, τα οποία περιελήφθησαν στη συμβιβαστική πρόταση:

- το πρώτο αφορά τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον ορισμό της εργαλειοποίησης: φαίνεται χρήσιμο να ληφθεί υπόψη η πιθανότητα εργαλειοποίησης από μη κρατικούς φορείς προκειμένου να ληφθεί υπόψη ένα υπαρκτό φαινόμενο που θα μπορούσε να μετεξελιχθεί, διαχωριζόμενο όμως από το οργανωμένο έγκλημα.

- Το δεύτερο αφορά τα μέσα που έχουν τα κράτη μέλη στη διάθεσή τους για να αντιμετωπίζουν τέτοιες καταστάσεις: αρκετά κράτη μέλη ζήτησαν οι νέες διατάξεις του κώδικα να είναι σαφέστερες όσον αφορά τα μέσα επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων (άρθρο 13). Η επιλογή των μέσων που χρησιμοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα άπτεται της κυριαρχίας των κρατών μελών και δεν είναι σκόπιμο τα μέσα αυτά να καταγραφούν κατά τρόπο εξαντλητικό στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη τάχθηκαν υπέρ αναφοράς στη δυνατότητα ανέγερσης φυσικών φραγμών. Ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν, όπως και η πρόταση της Επιτροπής, προβλέπουν εφεξής ότι η παρακολούθηση αυτή πρέπει να διενεργείται με τεχνικά μέσα, όπως ηλεκτρονικά μέσα, εξοπλισμό και συστήματα επιτήρησης, μεταξύ άλλων με σταθερές ή κινητές μονάδες. Προτείνεται να ενισχυθούν οι αναφορές αυτές και παράλληλα να διευκρινίζεται ότι τα χρησιμοποιούμενα μέσα πρέπει να είναι αναλογικά και ότι παρέχονται εγγυήσεις για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Μέτρα συντονισμού σε περίπτωση υγειονομικής κρίσης στα εξωτερικά σύνορα

Η πρόταση της Επιτροπής αποσκοπεί στη βελτίωση των μέτρων συντονισμού στα εξωτερικά σύνορα σε περίπτωση υγειονομικής κρίσης δυνάμενης να προσλάβει χαρακτήρα επιδημίας εκτός της Ένωσης (άρθρο 2, άρθρο 21α και παράρτημα 11) μέσω κοινού μηχανισμού. Ο μηχανισμός αυτός περιλαμβάνει τον εντοπισμό του κινδύνου πανδημίας, τη θέσπιση κανονισμού για τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, και τον ορισμό των ταξιδιών που κρίνονται αναγκαία (παράρτημα XI).

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτείνει τα προς εφαρμογή μέτρα να αποφασιστούν με εκτελεστικό κανονισμό του Συμβουλίου και να διαχωρίζονται σε τρία σκέλη:

- μέτρα περιορισμών εισόδου που μπορούν να λαμβάνουν τα κράτη μέλη·
- υγειονομικά μέτρα που πρέπει να επιβάλλονται σε ταξιδιώτες προερχόμενους από τρίτες χώρες τα οποία μπορεί να είναι συμπληρωματικά προς τους περιορισμούς εισόδου, όπως η υποχρέωση πραγματοποίησης διαγνωστικών εξετάσεων, η καραντίνα ή η αυτοαπομόνωση·
- κατάλογο των κατηγοριών ταξιδιωτών που εξαιρούνται από τους περιορισμούς.

Οι υπουργοί καλούνται να αναφέρουν εάν, κατά την άποψή τους, η πρόταση της Επιτροπής καθιστά δυνατή την επίτευξη της δέουσας εξισορρόπησης μεταξύ αποτελεσματικότητας και ευελιξίας σε καθένα από τα τρία σκέλη.

Εξακριβώσεις εντός της επικράτειας και διαδικασίες μεταφοράς

Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει νέα μέτρα, που θα είναι διαθέσιμα σε περίπτωση απουσίας ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Στόχος των μέτρων αυτών είναι να συντελέσουν στη βελτίωση της ασφάλειας στον χώρο Σένγκεν και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών.

Στις παραμεθόριες περιοχές, το κείμενο επεκτείνει το εύρος των αρχών που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων πέραν των αστυνομικών αρχών και μόνο και διευκρινίζει το εύρος των απειλών που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου (άρθρο 23): εκτός από την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος, το οποίο περιλαμβανόταν ήδη στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, επιτρέπει στα κράτη μέλη να διενεργούν ελέγχους σχετικά με τη νομιμότητα της διαμονής ή να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη κινδύνου πανδημίας. Η πρόταση της Επιτροπής θεσπίζει επίσης απλουστευμένη διαδικασία για τη μεταφορά μεταξύ κρατών μελών (άρθρο 23α) σε περίπτωση που αλλοδαπός σε αντικανονική κατάσταση προερχόμενος απευθείας από άλλο κράτος μέλος συλλαμβάνεται κοντά σε εσωτερικά σύνορα. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει στο πλαίσιο διασυνοριακής επιχείρησης.

Επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα

Η Επιτροπή προτείνει την ενίσχυση των διαδικαστικών εγγυήσεων σε περίπτωση μονομερούς επαναφοράς ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα: η πρόταση προσδιορίζει και διευρύνει τον κατάλογο των στοιχείων που πρέπει να αξιολογεί το οικείο κράτος μέλος, το δε περιεχόμενο της αξιολόγησης ενισχύεται σε περίπτωση παράτασης. Προβλέπει επίσης τη θέσπιση ενός μηχανισμού χάρη στον οποίο θα μπορεί να δίνεται ευρωπαϊκή απάντηση όταν η ίδια απειλή πλήττει ταυτόχρονα μεγάλο αριθμό κρατών μελών και, ως εκ τούτου, θέτει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου Σένγκεν.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα συμπεράσματα του γενικού εισαγγελέα σε δύο υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹ για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί ακόμα απόφαση.

---

¹. Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-368/20 *Landespolizeidirektion Steiermark* και C-369/20 *Bezirkshauptmannschaft Leibnitz*.

Η πρώτη εξέταση αυτής της πρότασης από το Συμβούλιο περιέλαβε κατά βάση τους λόγους επαναφοράς των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της συνεκτίμησης των δευτερογενών μετακινήσεων μεγάλης κλίμακας (άρθρο 25β), καθώς και τη διαδικασία επαναφοράς των ελέγχων (άρθρο 26). Επιπλέον, ζητήθηκε να διευκρινισθεί το ζήτημα της δημιουργίας ενός νέου μηχανισμού σε περίπτωση κινδύνου για τη συνολική λειτουργία του χώρου Σένγκεν (άρθρο 28).

Οι διατάξεις αυτές θα αποτελέσουν αντικείμενο συμβιβαστικής πρότασης της προεδρίας τον Μάρτιο.

Οι υπουργοί καλούνται να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την απλουστευμένη διαδικασία μεταφοράς και με τον προτεινόμενο μηχανισμό για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.
